

Szakmai beszámoló

Veszélyes csillagzat alatt – Az Európai Iskola (1945–1948) című kiállítás a szentendrei MűvészetMalomban (2024. április 8. – július 28.)

A második világháborút követő három évben működő, a huszadik századi magyar művészettörténetben jelentős szerepet betöltő, a későbbi generációkra is hatással levő Európai Iskola művészcsoport tevékenységét minden eddiginél szélesebb kitekintésben, jelentős hazai és külföldi gyűjteményekből kölcsönzött alkotásokkal mutatta be a kiállítás. A tárlathoz kapcsolódóan 440 oldalas, 14 tanulmányt és több mint 200 műtárgyreprodukciónak tartalmazó katalógus jelent meg.

Az Európai Iskola (1945–1948)

Az Európai Iskola a romos országban, a rövid életű magyar demokrácia működésével párhuzamosan a jövőépítés szándékával vállalkozott a progresszív magyar művészet képviselésére. A különböző modern irányzatok, a fauvizmus, kubizmus, expresszionizmus, szürrealizmus és az absztrakció felvállalása mellett a hídépítés gesztusával kapcsolatot kívánt teremteni a rokon szellemiségű nemzetközi művészettel, köztük a szomszédos országokban található hasonló kezdeményezésekkel. A modern európai művészet új törekvéseinek hazai elismertetése céljából kapcsolataik révén elsősorban a párizsi, valamint a cseh és holland művészekkel tudtak közös tárlatokat szervezni, a többi kezdeményezésnek, mint például a román kapcsolatfelvételnek, már nem lett kézzel fogható kiállítás az eredmény. A csoport alapítói, akik az 1945. október 13-án kelt alapító okiratot aláírták: dr. Gegesi Kiss Pál, Mezei Árpád, Pán Imre, Kállai Ernő és Kassák Lajos. A személyes ismeretséggel vagy meghívással gyarapodó tagsága közé tartozott, néhány nevet említve, Anna Margit, Barcsay Jenő, Bálint Endre, Bán Béla, Barta Lajos, Bokros Birman Dezső, Forgács-Hann Erzsébet, Gadányi Jenő, Gyarmathy Tihamér, Jakovits József, Korniss Dezső, Lossonczy Tamás, Martyn Ferenc, Rozsda Endre, Schubert Ernő, Szántó Piroska, Vajda Júlia, Vilt Tibor. Törekvéseikkel írók, költők – köztük Hamvas Béla, Határ Győző, Szentkuthy Miklós, Weöres Sándor – is rokonszenveztek.

A csoport sokrétű feladatát végzett: kiállítások szervezése, előadások tartása mellett saját kiadású, szerény kivitelű füzetekben művészetelméleti, filozófiai, történelmi és társadalmi kérdéseket tárgyaló írásokat jelentetett meg (Európai Iskola Könyvtára, Index Röpirat- és Vitairat Könyvtár).

Kutatócsoport

A kiállítás előkészítésére kutatócsoportot alakult, melynek tagjai voltak: Passuth Krisztina, Pataki Gábor, Árvai Mária, Hornyik Sándor, Várkonyi György és a Ferenczy Múzeumi Centrum részéről Bodonyi Emőke művészettörténészek.

Kölcsönzések

A kiállításra negyven hazai- és külföldi köz- és magángyűjteményből kölcsönöztünk műtárgyakat, fotókat, katalógusokat és egyéb kiadványokat.

A kiállítás műtárgyjegyzékének összeállításához a kutatócsoport több hazai és külföldi magán- és közgyűjtemény, valamint dokumentációs adatbázis anyagát tekintette át. Így közel negyven gyűjtemény került a kiállításra alkotásokat kölcsönadók listájára, köztük: l'Atelier Rozsda (Párizs – José Mangani), Moravská Galerie (Brno), Ovidiu Șandor-gyűjtemény (Temesvár), COBRA Museum

(Amstelveen), két holland galéria műgyűjtő (Amszterdam), MNB Culture and Arts, Antal-Lusztig-gyűjtemény (Debrecen), Dévényi-gyűjtemény, Nudelman-gyűjtemény, Jáky-gyűjtemény, Victor L. Menschikoff gyűjteménye, Nemes Galéria, további hazai és külföldi magángyűjtemények, valamint a Szépművészeti Múzeum – Magyar Nemzeti Galéria, székesfehérvári Szent István Király Múzeum, budapesti Történeti Múzeum – Fővárosi Képtár, Kiscelli Múzeum, pécsi Janus Pannonius Múzeum, mohácsi Kanizsai Dorottya Múzeum, Néprajzi Múzeum, Magyar Zsidó Múzeum és Levéltár. A Ferenczy Múzeumi Centrum az így összeállított, több mint 200 műalkotást bemutató kiállítás biztosítására állami garanciavállalást kapott, és az ehhez szükséges adatközlést megtette. A kölcsönadók közül 19 magyar, valamint 2 külföldi magángyűjtemény (galéria), 1 magyar múzeum (Magyar Zsidó Múzeum és Levéltár), 2 külföldi közgyűjtemény (Moravská Galerie v Brně, COBRA Museum), valamint az MNB Ingatlan Kft. (Culture and Arts) tulajdonában lévő alkotásokat biztosította állami garancia. A kölcsönzés, szállítás, kiállítás ideje alatt semmilyen kár nem érte a műalkotásokat, és minden egyes műtárgy épségben került vissza a tulajdonosához.

A kiállítás

A szentendrei Ferenczy Múzeumi Centrum az Európai Iskola és a belőle kivált Elvont Művészek Magyarországi Csoportjának tevékenységét feldolgozó, nemzetközi anyagot is bemutató kiállítást eredetileg 2023-ban, a MűvészetMalom két szárnyában tervezte megrendezni. A tárlat megvalósítását azonban anyagi források miatt egy évvel későbbi időpontra kellett halasztani. Ez idő alatt a MűvészetMalom mindhárom szárnyának átalakítása befejeződött, így összesen 1200 négyzetméternyi kiállítótér állt rendelkezésre.

A kiállítás egymást logikusan követő szekciókból épült fel, amelyeket stílári, műfaji és tematikai szempontok alapján határoztuk meg. A szekciók a következő sorrendben követték egymást: Az Európai Iskola emblematikus művei; Művészbolt – Az új magyar művészet önarcképe; Az Európai Iskola külföldi kapcsolatai; Traumák; Az új európai ember; A természet nyílt és rejtett arca; Szürrealizmus; Sáncok között – A nonfiguratív művészet; Az Európai Iskola fiataljai; Idővonal; Az Elvont Művészet Első Magyar Csoportkiállítása; Új Világkép; Záróra után.

Archív fotókkal, csoportképekkel, valamint az udvaron elhelyezett két hirdetőoszlopon látható korabeli plakátokkal idéztük fel az Európai Iskola korszakát, a koalíciós évek hangulatát. Az akkori romos Budapest, a Dunába omlott hidak, az újjáépítés, az 1945-ös, majd az 1947-es országgyűlési választások, a köztársaság kikiáltása, a két munkáspárt egyesítése, a magyar-csehszlovák lakosságcsere, a hidegháború kezdete – ezeken a képanyagokon jelentek meg. Az irodalmi kapcsolódásokat fontosabb írások, könyvek bemutatása jelezte. A kutatási eredmények révén a szentendrei kiállításon belül három korabeli tárlat – *A mohácsi busók*, *Az Elvont Művészet Első Magyar Csoportkiállítása*, *Új Világkép* – rekonstruálására is sor került.

Költségek

A teljes költségvetésben számottevő tételt a kiállítótér kialakítása mellett a műtárgyszállítás jelentette, hiszen a hat külföldi kölcsönzőn kívül több mint harminc hazai kölcsönadótól kellett a kiállítás helyszínére szállítani (majd vissza) az alkotásokat.

A kiállítás megvalósításához támogatást kaptunk a Kulturális és Innovációs Minisztériumtól, a szentendrei Önkormányzattól, az NKA-tól, a kutatásokat a Magyar Génius Program pályázat finanszírozta.

A kiállítási garancia hiányában további 635.000 Ft biztosítási díj felmerülésével kellett volna számolnunk.

A kiállítás fogadtatása

A kiállítást már az előkészítése során nagy érdeklődés kísérte. A megnyitóján a vendégeket köszöntötte dr. Lauter Éva, a Ferenczy Múzeumi Centrum igazgató-helyettese, Fülöp Zsolt, Szentendre Város Polgármestere, bevezetőt mondott Vincze Máté közgyűjteményekért és kulturális fejlesztésekért felelős helyettes államtitkár, a kiállítást megnyitotta Forgács Éva művészettörténész.

A kiállítást színvonalas kísérőprogramok egészítették ki: a kurátorok által tartott tárlatvezetéseken kívül három Kerekasztal-beszélgetést rendeztünk a téma jeles szakértőinek, Kovalovszky Márta, Kovács Péter, Standeisky Éva, K. Horváth Zsolt, Havasréti József, Balázs Imre József, Forgács Éva, Horányi Attila részvételével. A *Szenior csütörtök*, a *Múzeumi mesék* elnevezésű programok, a múzeumpedagógiai pedagógiai foglalkozások pedig további érdeklődőket szólítottak meg.

Látogatói statisztika, szakmai elismerések

A kiállítást a megnyitástól, 2024. április 7-től a zárásig több mint 5000 látogató nézte meg. A kiállítás utolsó heteiben fővárosi reklámszponzorációt kaptunk, aminek hatása ebben az időszakban egyértelműen érezhető volt. A tárlatot hétfő, kedd kivételével a hét többi napján lehetett megtekinteni. A visszajelzések alapján a tárlat rendkívül pozitív fogadtatásban részesült, a művészettörténet szakma pedig egyöntetűen elismerte a szakmai eredményeit. A Pulszky Társaság az Év kiállítása 2024 jelöltjei közé szavazta.

A kiállítás ideje alatt került sor az *Inkluzív múzeum – Nemzetközi szakmai műhely* című konferenciára, amelynek keretében tartott tárlatvezetés bekerült a konferencia hivatalos programjába.

<https://mokk.skanzen.hu/20240418inkluziv-muzeum-nemzetkozi-szakmai-muhely-szentendren>

A több mint 440 oldalas katalógust a budapesti Írók Boltjában mutattuk be, melynek rögzített anyaga elérhető a youtube-on. A kötetet Horányi Attila művészettörténész mutatta be.

<https://www.youtube.com/watch?v=udGVg4Hwr48>

A kiállítás és a kapcsolódó digitális tartalmak linkjei:

A Ferenczy Múzeumi Centrum honlapján:

<https://femuz.hu/veszelyes-csillagzat-alatt-az-europai-iskola/>

<https://femuz.hu/en/under-an-ominous-sign-the-european-school/>

ugyanitt a magyar és angol nyelvű brosúra online:

<https://femuz.hu/wp-content/uploads/2024/03/europai-iskola-veszelyes-csillagzat-alatt-1945-1948-fmc.pdf>

Kapcsolódó programok linkjei a Ferenczy Múzeumi Centrum honlapján:

https://femuz.hu/program/kerekasztal-beszelgetes-i-europai-iskola/?wcs_timestamp=1713024000

https://femuz.hu/program/tarlatvezetes-europai-iskola-veszelyes-csillagzat-alatt-1945-1948-junius/?wcs_timestamp=1713628800

https://femuz.hu/program/katalogusbemutato-europai-iskola-veszelyes-csillagzat-alatt-1945-1948/?wcs_timestamp=1713891600

https://femuz.hu/program/muzeumi-mesek-csillagok/?wcs_timestamp=1714233600

https://femuz.hu/program/szenior-csutortok-europai-iskola-veszelyes-csillagzat-alatt-1945-1948/?wcs_timestamp=1714647600

https://femuz.hu/program/a-bolcsek-kovet-keressuk-kerekasztal-beszelgetes-ii-europai-iskola/?wcs_timestamp=1715443200

https://femuz.hu/program/kuratori-tarlatvezetes-europai-iskola-veszelyes-csillagzat-alatt-1945-1948-arvai-hornyik/?wcs_timestamp=1715878800

https://femuz.hu/program/tucsok-es-bogar-csaladi-delelott/?wcs_timestamp=1716717600

https://femuz.hu/program/tarlatvezetes-europai-iskola-veszelyes-csillagzat-alatt-1945-1948-topor-winkler/?wcs_timestamp=1717344000

https://femuz.hu/program/forradalom-a-muveszetben-kerekasztal-beszelgetes-iii-europai-iskola/?wcs_timestamp=1717862400

https://femuz.hu/program/tarlatvezetes-europai-iskola-veszelyes-csillagzat-alatt-1945-1948-junius/?wcs_timestamp=1718467200

https://femuz.hu/program/tarlatvezetes-europai-iskola-veszelyes-csillagzat-alatt-1945-1948-julius/?wcs_timestamp=1720281600

Saját készítésű kisfilmek a youtube-on és az FMC facebook oldalán:

A restaurátorműhelytől a kiállítás térig

https://www.youtube.com/watch?v=_aik_PW0CoY

Műtárgyak megérkezése

https://www.facebook.com/ferenczymuzeumicentrum/videos/982594220236857/?locale=hu_HU

Kisfilmek a kiállításról

https://www.facebook.com/ferenczymuzeumicentrum/videos/325462053510485/?locale=hu_HU

https://www.facebook.com/100063532362220/videos/1144367800325092/?so=permalink&locale=hu_HU

Sajtómegjelenések linkekkel:

A kiállítás és a megnyitója bekerült a szentendrei Tavaszi Fesztivál hivatalos programjába, így jóval nagyobb sajtómegjelenést kapott.

Európai Iskola - Veszélyes csillagzat alatt 1945-1948 kiállítás | muvesz.ma, 2024.03.19.

<https://muvesz.ma/europai-iskola-veszelyes-csillagzat-alatt-1945-1948-kiallitas/>

Korai Kortárs - beszélgetés Bodonyi Emőkével és Pataki Gáborral | Rádió Szentendre. 2024. 03.21.

Április 6-án kezdődik a Szentendrei Tavaszi Fesztivál | kultura.hu, 2024. 03.21.

<https://kultura.hu/szentendrei-tavaszi-fesztival/>

Április 6. és 21. között tartják a Szentendrei Tavaszi Fesztivált | hirado.hu, 2024.03.21.

<https://hirado.hu/extra/kultura/cikk/2024/03/21/aprilis-6-es-21-kozott-tartjak-a-szentendrei-tavaszi-fesztival/>

Hihetetlen programkínálat csábít a Duna-parti ékszerdobozba | magyarnemzet.hu / Magyar Nemzet, 2024.03.21.

<https://magyarnemzet.hu/kultura/2024/03/tavaszi-fesztival-szentendren>

Április 6. és 21. között tartják a Szentendrei Tavaszi Fesztivált | webradio.hu, 2024.03.21.

<https://webradio.hu/hirek/kultura/aprilis-6-es-21-kozott-tartjak-a-szentendrei-tavaszi-fesztival/>

Szentendrei Tavaszi Fesztivál 2024 | kulturszinter.hu, 2024.03.21.

<https://www.kulturszinter.hu/programajanlo/szentendrei-tavaszi-fesztival-2024-aprilis-6-21>

Összművészeti zsongás a Dunakanyarban – Idén is vár a Szentendrei Tavaszi Fesztivál | papageno.hu, 2024.03.22.

<https://papageno.hu/blogok/szentendre/2024/03/szentendrei-tavaszi-fesztival/>

Rengeteg színházzal vár idén a Szentendrei Tavaszi Fesztivál | szinhaz.online.hu, 2024.03.22.

<https://szinhaz.online/rengeteg-szinhazzal-var-iden-a-szentendrei-tavaszi-fesztival/>

Áprilisban rendezik a Szentendrei Tavaszi Fesztivált | szentendre.media.hu, 2024.03.22.

<https://www.szentendre.media.hu/tv-szentendre/hirek/kultura/aprilisban-rendezik-a-szentendrei-tavaszi-fesztival-programsorozat/>

Új tárlattal startol a Szentendrei Tavaszi Fesztivál, utoljára 40 éve volt ilyen kiállítás | turizmus.com, 2024.03.22

<https://turizmus.com/desztinaciok/szentendrei-tavaszi-fesztival-kiallitas-korniss-dezso-1191401>

Április 6-án kezdődik a Szentendrei tavaszi fesztivál, és aznap nyílik az Európai Iskolát bemutató tárlat | Szentendre.hu, 2024.03.22.

<https://szentendre.hu/aprilis-6-an-kezdodik-a-szentendrei-tavaszi-fesztival-es-aznap-nyilik-az-europa-iskolat-bemutato-tarlat/>

Szentendrei Tavaszi Fesztivál | kronikavideomagazin.hu,2024.03.22.
<https://kronikavideomagazin.hu/2024/03/22/szentendrei-tavaszi-fesztival/>

Április 6. és 21. között tartják a Szentendrei tavaszi Fesztivált | heol.hu, 2024.03.22.
<https://www.heol.hu/hazai-kultura/2024/03/aprilis-6-es-21-kozott-tartjak-a-szentendrei-tavaszi-fesztival>

Szentendre Ma | TV Szentendre, 2024.03.22.
<https://www.szentendre.media.hu/tv-szentendre/videok/szentendre-ma/szentendre-ma-tv-szentendre-2024-03-22>

Szentendre – ismét itt a Tavaszi Fesztivál | atolel.hu, 2024.03.26.
<https://atolel.hu/2024/03/szentendre-ismet-itt-a-tavaszi-fesztival/>

Új tárlattal startol a Szentendrei Tavaszi Fesztivál, utoljára 40 éve volt ilyen kiállítás | rendezvenyvilag.hu, 2024.03.26.
<https://rendezvenyvilag.hu/rendezvenyek-2/szabadido-eletmod-2/item/8256-uj-tarlattal-startol-a-szentendrei-tavaszi-fesztival-utoljara-40-eve-volt-ilyen-kiallitas.html>

A kiszorítottak, akik a progresszív művészetet képviselték | artisbusiness.hu,2024.03.28.
<https://www.artisbusiness.hu/hu/hireink/a-kiszorítottak-akik-a-progresszív-muveszetet-kepviseltek-2446/>

Április 6. és 21. között tartják a Szentendrei tavaszi Fesztivált | delmagyar.hu,2024.03.28.
<https://www.delmagyar.hu/hazai-kultura/2024/03/aprilis-6-es-21-kozott-tartjak-a-szentendrei-tavaszi-fesztival>

Bemutatták az idei Szentendrei Tavaszi Fesztivál összművészeti programjait | TV Szentendre Művészváros,2024.03.29.
<https://www.szentendre.media.hu/tv-szentendre/videok/muveszvaros/muveszvaros-tv-szentendre-2024-03-29>

Szentendrei Tavaszi Fesztivál | pestdivat.hu,2024.04.02.
<https://pestdivat.hu/cikkek/SZENTENDREI-TAVASZI-FESZTIVAL-2024>

Összművészeti programok és egy nagy hatású művészcsoport tárlata | magyarmuzeumok.hu 2024.04.02.
<https://magyarmuzeumok.hu/cikk/osszmuveszeti-programok-es-egy-nagy-hatasu-muveszcsoport-tarlata-az-europai-iskola-cimu-kiallitas-megnyitojaval-indul-a-szentendrei-tavaszi-fesztival-a-muveszermalomban>

Közel 300 alkotással nyílik meg az Európai Iskola művészcsoportot bemutató tárlat a MűvészetMalomban | magyarmuzeumok.hu, 2024.04.02.
<https://magyarmuzeumok.hu/cikk/veszelyes-csillagzat-alatt-kozel-300-alkotassal-nyilik-meg-az-europai-iskola-muveszcsoportot-bemutato-tarlat-a-muveszermalomban>

Európai Iskola | art.pte.hu,2024.04.03.
<https://art.pte.hu/hu/esemenyek/kiallitas/europai-iskola-veszelyes-csillagzat-alatt-1945-1948-kiallitasmegnyito>

2024.04.02.

<https://budapest.imami.hu/helyi-hirek/szoloban-vagy-parosban-az-ezerarcu-varosban-szentendreitavaszi-fesztival>

Veszélyes csillagzat alatt - Az Európai Iskola | artkalauz.hu,2024.04.04.

<https://artkalauz.hu/veszelyes-csillagzat-alatt-az-europai-iskola-1945-1948/>

Veszélyes csillagzat alatt | artportal.hu,2024.04.04.

<https://artportal.hu/program/veszelyes-csillagzat-alatt-az-europai-iskola-a-szentendreimuveszetalomban/>

Veszélyes csillagzat alatt | artkalauz.hu,2024.04.04.

<https://artkalauz.hu/veszelyes-csillagzat-alatt-az-europai-iskola-1945-1948/>

Egy cseppet sem vidám tücsöklakodalom | kronika.hu,2024.04.05.

<https://kronika.hu/cikk/egy-cseppet-sem-vidam-tucsoklakodalom>

Megnyílt az Európai Iskola kiállítás | TV Szentendre Művészváros,2024.04.06.

<https://www.szentendre.media.hu/videok/muveszvaros/muveszvaros-tv-szentendre-2024-04-05>

Megnyílt az Európai Iskola kiállítás | M1 Híradó,2024.04.06. 19:30,37:49-től

https://www.youtube.com/watch?v=6mVM_5IMVqY

A szabadság művészete - a művészet szabadsága, Összművészeti zsongás a Dunakanyarban | Pilis Dunakanyari Hírmondó ,1. és 4. oldal,2024.04.06.

https://drive.google.com/file/d/1hiXTDRdVh2ar2cK_cdSCrnyUa5GBs5D/view

Megnyílt az Európai Iskola című kiállítás Szentendrén | webradio.hu,2024.04.06.

<https://webradio.hu/hirek/kultura/megnyilt-az-europai-iskola-cimu-kiallitas-szentendren>

Veszélyes csillagzat alatt | magyarnemzet.hu,2024.04.06.

<https://magyarnemzet.hu/kultura/2024/04/veszelyes-csillagzat-alatt>

Megnyílt az Európai Iskola című kiállítás Szentendrén | kultura.hu,2024.04.07.

<https://kultura.hu/megnyilt-az-europai-iskola-cimu-kiallitas-szentendren/>

Az Európai Iskola reneszánsza | Magyar Nemzet, 2024. április 08. és magyarnemzet.hu 2024.04.07.

<https://magyarnemzet.hu/kultura/2024/04/europai-iskola-reneszansza>

Különleges alkotásokból nyílt tárlat | hellovidek.hu,2024.04.07.

<https://www.hellovidek.hu/szorakozas/2024/04/07/kulonleges-alkotasokbol-nyilt-tarlat-a-videki-telepulesen-mutatjuk-a-reszleteket>

Veszélyes csillagzat alatt | szentendre.media.hu,2024.04.08.

<https://www.szentendre.media.hu/hirek/kultura/veszelyes-csillagzat-alatt>

Megnyílt az Európai Iskola című kiállítás Szentendrén | kormány.hu,2024.04.08.

<https://kormany.hu/hirek/megnyilt-az-europai-iskola-cimu-kiallitas-szentendren>

Európai iskola 1945-1948 kiállítás-megnyitó Szentendre, 2024.04.06 | Csillag Ádám YT csatornája,2024.04.08.

<https://www.youtube.com/watch?v=PtvJnNR86VI>

Az Európai Iskola | M5 Agenda, 2024.04.09.,01:20-tól

<https://mediaklikk.hu/agenda/video/2024/04/09/agenda-2024-aprilis-9/>

Krónika | Kossuth Rádió, 2024.04.09.

https://mediaklikk.hu/radio-lejatszo-kossuth/?date=2024-04-09_06-00-00&enddate=2024-04-09_09-10-02&ch=mr1

Rövid életű iskola a szentendrei kiállításon,2024.04.09.

<https://www.ipolyinfo.com/2024/04/09/rovid-eletu-iskola-a-szentendrei-kiallitason/>

Veszélyes csillagzat alatt | jelenkor.net,2024.04.09.

<https://www.jelenkor.net/visszhang/3187/veszelyes-csillagzat-alatt>

Európai Iskola - Az év kiállítása Szentendrén | szentendre.hu,2024.04.10.

<https://szentendre.hu/europai-iskola-az-ev-kiallitasa-szentendren/>

Európai Iskola kiállítás Szentendrén, 2014.05.13.

<https://mediaklikk.hu/video/2024/05/13/europai-iskola-kiallitasa-szentendren/>

Európai Iskola. Veszélyes csillagzat alatt. Interjú Pataki Gáborral, Szentendrei és Vidéke, 2024.05.13.

<https://szevi.hu/veszelyes-csillagzat-alatt/>

Schneller János: Modern művészetünk nagy pillanata. Az Európai Iskola. Új Művészet, 2024.ápr-máj.

<https://ujmuveszet.hu/termek/uj-muveszet-folyoirat-2024-marcius-aprilis/>

Veszélyes csillagzat alatt | Jelenkor.hu,2024.05.17.

<https://www.jelenkor.net/hirek/3227/veszelyes-csillagzat-alatt>

Anna Margit - Európai Iskola | M5 Kunszt, 2024.05.13.

<https://mediaklikk.hu/musor/kunszt>

A hazai nonfiguratív művészet egyik csúcskorszakának alkotásai láthatók Szentendrén | hvg.hu,2024.04.19.

https://hvg.hu/360/20240419_hvg-tarlat-europai-iskola-szentendrei-malom-kiallitasa

Európai Iskola kiállítás Szentendrén | Petőfi TV ,2024.05.13.

<https://www.youtube.com/watch?v=crUa2LZVV3c>

Japánban megöltek egy európaít | orszagut.hu,2024.05.24.

<https://orszagut.com/kepzuveszet/japanban-megoltek-egy-europait-az-europai-iskola-kiallitasa-szentendre-6119>

Takáts Fábián: Megidézve – harminc év után | orszagut.hu, 2024. 07. 28.

<https://orszagut.com/kepzuveszet/megidezve-harminc-ev-utan-europai-iskola-kiallitasa-szentendre-muveszetmalom-6161>

Kiss Dóra: Kijöttek a romok alól és művészettel akarták megreformálni az emberiséget. | Magyar Narancs. 2024. július 12.

<https://magyarnarancs.hu/kepzmuveszet/kijottek-a-romok-alol-es-muveszettel-akartak-megreformalni-az-emberiseget-269496>

Radák Judit: Európa közepe | Artmagazin. 2024. 07. 18.

https://www.artmagazin.hu/articles/kritika/europa_kozepe_szentendre

Péntek Orsolya: Európai-Magyar. Az Európai Iskola helye a magyar szellemtörténetben. | obudai Anziks. 2014. Dunakanyar / Nyár

<https://obudaianziks.hu/europai-magyar/>

A kiállítás megnyitója

Vincze Máté, közgyűjteményekért és kulturális fejlesztésekért felelős helyettes államtitkár beszédet mond a kiállítás megnyitóján

Forgács Éva művészettörténész a megnyitóbeszéd közben

A MűvészetMalom udvara

Enteriőrkép a kiállításból

Enteriőrkép a kiállításból

Enteriőrkép a kiállításból

Enteriőrkép a kiállításból

Enteriőrkép a kiállításból

Enteriőrkép a kiállításból

Enteriőrkép a kiállításból

Enteriőrkép a kiállításból

Ezúton köszönjük a Kulturális és Innovációs Minisztérium, valamint a Pénzügyminisztérium támogatását!

Szentendre, 2024. szeptember 18.

Készítette:

Dr. Bodonyi Emőke, kurátor (FMC)

